

Türkiye ile Holanda arasında imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile eklerinin onanması hakkında Kanun tasarısı (1/592)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Kararlar Müdürlüğü

Sayı: 71/1389, 6 - 3760

21 . X . 1949

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türkiye ile Holanda arasında 6 . IX . 1949 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla eklerinin onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 22 . IX . 1949 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısı ile ekleri bağlı olarak sunulmuştur.

Anlaşma ve eklerinin 5217 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunun 22 . IX . 1949 tarihli ve 3/9929 sayılı kararıyle onanmış olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

GEREKÇE

Memleketimiz ile Holanda arasındaki 27 Şubat 1937 tarihli Ödeme ve 19 Mart 1937 tarihli Ticaret Anlaşmalarının bitiminden sonra araya harb yıllarının karışması ve bâzı Avrupa memleketlerine tesir eden iktisadi güçlükler iki memleket ticari münasebetlerinin bir düzene alınmasını mâni teşkil etmiş, ve ticari mübadelelerin hususi takas ve serbest döviz gibi usullere munhasır kalmasına sebep olmuştur.

6 Eylül 1949 tarihinde imzalanan yeni Anlaşmalar, bu karışık duruma son vererek, çok eski ve önemli bir geleneği olan iki memleket arasındaki ticari ve iktisadi bağların tekrar gelişmesi amacını taşımaktadır.

Ticaret Anlaşmasına göre, iki memleket arasındaki mal mübadeleleri ithalât ve ihracat konularında İki Tarafın millî mevzuatına uygun olacak, Anlaşmanın uygulanmasından önce, başlanan işlemler ise onandıkları anda yürürlükte bulunan mevzuat gereğince tasfiye edilecektir.

Anlaşmaya ekli mektuparda Paris'te Avrupalılarınarası İktisadi İş Birliği Teşkilâtı nezdinde iki memleket temsilcilerinin senelik mal mübadelesine ait tesbit ettikleri tahminî rakamların tahakkukuna gayret edileceği, ve ayrıca halı ve kilimlerimizle bâzı Tekel maddelerimizin Holandaya ithali nispetinde umumi ithalât rejimimize dâhil bâzı Holanda mallarının da memleketimize girmesine müsaade olunacağı tasrih edilmektedir.

Ödeme Anlaşmasına göre, iki memleket arasında cari ödemeler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına Nederlandsche Bank N. V. nezdinde açılacak A. B. D. Dolârı ile muharrer bir hesabın matlup ve zimmetinden ödenecek, ve İki Taraf birbirlerine 1 000 000 dolâra kadar finansman kolaylıkları gösterecektir. Avrupa memleketleri arasında Takas ve Ödeme Anlaşması gereğince Holanda'nın lehimize tanıyacağı tiraj haklarının kullanış tarzı için de ek bir protokol tanzim edilmiştir.

Yukarda sözü geçen Anlaşma ve eklerinde mevcut esasların memleketimizin menfaatlerine uy-

gun ve Holanda ile olan iktisadi münasebetlerimizi gereği gibi düzenliyecek mahiyette bulunduğu mütalâa edilmektedir.

Bu düşünce ile Anlaşma ve ekleri Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz olunur.

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/592

Karar No. 41

27 . XII . 1949

Yüksek Başkanlığa

Türkiye ile Holanda arasında 6 . IX . 1949 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla eklerinin onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 22 . IX . 1949 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısı ile ekleri Dışişleri, Ticaret ve Ekonomi Bakanlıkları mümessillerinin huzurlarıyla incelendi :

Gerekçeden ve mümessillerin izahlarından anlaşıldığına göre, Holanda ile memleketimiz arasındaki Ticari Mübadele, 19 Mart 1937 tarihli Ticaret ve Seyrisefain Anlaşması esasları dâhilinde cereyan etmekte idi. Bu anlaşmaların süresi bitmiş fakat yeni bir anlaşma akdine imkân hâsıl olmadan İkinci Cihan Harbi araya girmiştir.

Harbden sonra Holânda ile ticaretimizin hususi bir anlaşmaya bağlı olmaması yüzünden aramızda serbest döviz ve takas esasına müstenit bir mübadele usulü tatbik edilmekte idi.

Bu usul gerek memleketimizin döviz kaybına sebep olması, gerek Holândalıların takas yoluyla aldıkları malları Belçika ve Almanya'ya satmak suretiyle bu memleketlerle teessüsü beklenen ticari mübadelelerimizi aksatmakta idi.

Bu zaruretlerle Holândalılarla Ticaret Muahedesi akdine teşebbüs Komisyonumuzca tasvip edilmiştir.

6 Eylül 1949 tarihinde Ankara'da imzalanan yeni anlaşmaya göre ticarimübadeleler İki Taraf ta yürürlükte olan umumi esaslara göre olacaktır. Anlaşmadan evvelki ticari mübadeleler, mübadelenin yapıldıkları andaki mevzuata göre tasfiye edilecektir.

Ek mektuplarda, Paris'te Ekonomik İşbirliği İdaresi nezdindeki iki memleket mümessillerinin tahmin edecekleri bir rakam çerçevesi içinde ticari mübadelelerin tahakkukuna gayret edileceği ayrıca halı ve kilimlerimizle bazı Tekel maddelerimizin mukabilinde umumi ithalât rejimimize dâhil diğer bazı Holanda mallarının memleketimize ithali kabul edilmiştir.

Ödeme Anlaşmasına göre iki memleket arasındaki Ödemeler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına Holanda Bankasında açılacak dolar ile muharrer bir hesaptan yapılacaktır.

İki Taraf birbirine bir milyon dolara kadar kredi açacak ve kolaylıklar gösterecektir. Tiraj haklarının kullanım tarzı için de ek bir protokol tanzim edilmiştir.

Yukardaki esaslar dâhilinde yapılmış olan Anlaşmalar komisyonumuzca memleket menfaatlerine uygun olarak mütalâa edilmiş ve anlaşmalar ile eklerinin kabul ve tasdikına karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Kamutaya gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ticaret Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Ankara	Gaziantep	Niğde
A. Çubukcu	C. Alevli	H. Ulusoy
Aydın	Kars	Kars
Dr. S. Akın	F. Aktaş	A. Sürmen
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı	
Kayseri	Kırklareli	Muş
H. Ürkün	Ş. Ödül	H. Dayı
Niğde		Van
V. Sarıdal		M. Koçak
İmzada bulunamadı		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile Holanda arasında 6 Eylül 1949 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile eklerinin onanması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Türkiye ile Holanda arasında 6 Eylül 1949 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile ekleri kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
Ş. Günaltay	Başbakan Yardımcısı
	N. Erim
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
C. S. Barlas	Fuad Sirmen

Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
H. Çakır	E. Erişirgil
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
N. Sadak	İ. R. Aksal
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
Tahsin Banguoğlu	Ş. Adalan
Ek. ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
Vedat Dicleli	Dr. K. Bayizit
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
Dr. F. Ş. Bürge	Cavid Oral
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
Dr. Kemal Satır	Reşat Ş. Sirer
İşletmeler Bakanı	
Münir Birsal	

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HOLLANDA KRALLIĞI ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile Hollanda Hükümeti, iki memleket arasındaki ticari mübadeleleri geliştirmek isteği ile, aşağıda yazılı hükümleri kararlaştırmışlardır :

Madde — 1.

Türkiye ile Hollanda arasındaki ticari mübadeleler, işbu Anlaşmanın yürürlük süresi içinde, iki memlekettten her birinde ithalât ve ihracat mevzuunda mer'i bulunan hükümlere uygun olarak yapılacaktır.

Madde — 2.

Yukarıda anılan ticari mübadelelere ait ödemeler bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince düzenlenecektir.

Madde — 3.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından sonra sevkedilen mallar için, Akıd Tarafların her biri, ihracatta bulunan memleketin yetkili makamları tarafından verilmiş bir menşe şahadetnamesi istemek hakkını haiz olacaklardır. Türk Hükümetini ilgilendiren şahadetnameler ilişikteki örneğe uygun olacaktır.

Bedeli, 35 A. B. D. Dolârı veya başka bir para ile bu meblâğın karşılığını aşmayan göndermeler için menşe şahadetnamesi aranılmaz.

Madde — 4.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından önce başlamış olan hususi takas işlemleri veya serbest dövizli işlemler, iki taraf yetkili makamları tarafından onanmaları anında, iki memleketin herbirinde, ithalât ve ihracat konusunda yürürlükte bulunan hükümlere uygun olarak tasfiye olacaktır.

Madde — 5.

İşbu Anlaşmanın yürürlükte bulunduğu sırada onanarak başlıyan ve hitamında ve henüz bitirilmemiş bulunan işlemler yine bu Anlaşma hükümleri gereğince tasfiye edileceklerdir.

Madde — 6.

İşbu Anlaşma imzası gününde yürürlüğe girecek ve 1 Temmuz 1950 tarihine kadar muteber olacaktır.

Süre sonu tarihinden iki ay önce haber verilerek feshedilmediği takdirde, üç aylık müddetler için, zımnen uzatılmış sayılacaktır.

Ankara'da, 6 Eylül 1949 tarihinde, Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türk Hükümeti Adına
Z. Akdur

Hollanda Hükümeti Adına
J. Varekamp

Menşe Şahadetnemesi

Gönderen:

Gönderilen:

İsim

İsim

İkametgâh

İkametgâh

Sokak

Sokak

Malın Cinsi

Ambalaj tarzı

Koli adedi

Marka numarası

Garisâfi ağırlığı

Kıymet

Malın gönderileceği yol

. Ticaret Odası, Türkiye ile Holânda arasında 6 Eylül 1949 tarihinde imzalanan Ticaret Anlaşması hükümlerine uygun olarak yukarıda vasıfları yazılı emtianın Türk/Holânda menşeli olduğunu tasdik eder.

PROTOKOL : I

Bugünkü tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının imzalandığı anda, iki Heyet, Paris'te Türk ve Holanda Heyetleri arasında iki memleketin ticari mübadelelerine mütaallik olarak imzalanan Müşterek Beynamede derpiş edilen tahminlerin gerçekleşmesi yolunda iki Hükümetin ellerinden gelen gayreti sarfedeceklerini beyan etmeyi faydalı bulmuşlardır.

İki Hükümetin ticari mübadelelerin hacmini mümkün olan en yüksek derecede tutmak için gayret edecekleri derkârdır.

Türk Hükümeti Adına
Z. Akdur

Holanda Hükümeti Adına
J. Varckamp

PROTOKOL : II

Türkiye ile Holanda arasında Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının imzalandığı anda, iki heyet aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

İlişik listede zikredilen Türk ve Holânda menşeli malların karşılıklı olarak ihraç ve ithalinde tam bir muvazene göz önünde bulundurulacaktır.

Bu mücadeleler de bugünkü tarihte imzalanan Ödeme Anlaşması yoluyla yapılacak ve herbir taraf için ceman 500 000 A. B. D. Dolârlık, bir kıymeti haiz olacaktır.

Türk Hükümeti Adına
Z. Akdur

Holanda Hükümeti Adına
J. Varckamp

II Numaralı Protokola ek

Türkiye'ye ihraç edilecek Holanda malları listesi

Türk Gümrük Tarife No.	Malların isimleri	Florin olarak
54 den	Sedef düğme	
65 a, h den	Mühür mumu, dişçi mumu	
111 } 139 } den 387 }	Pasmanteri ve yün, ipek ve pamuktan şeritçi eşyası	
144 den	Pantolon ve çorap askıları sıhhi korsalar	
a 2, 3 } 307 b } den	Fırçalar	
312 den	Tenis, kriket, golf gibi spor oyunlarına mahsus alet ve edevat	
326 dan	Abajur (Krep) kâğıdı	
329 a	Uçak postası için hafif zarflar	
344 den	Yalnız ihraç edilecek kuru meyvaların ambalâjı için yapılmış veya kesilmiş mukavva kutular	
351 den	Mimariye, fenne, talim terbiyeye mütaallik resimler, pılânlar, levhalar	
355 ten	Zooloji, biyoloji ve anatomi ile ilgili levhalar	
357 den	İhraç edilecek malların ambalâjına yarıyan hususi eîns kâğıttan torbalar (Natronkraft müstesna)	
395 ten	Kaşkorsa, çorap	
400 den	Kenarları bastırılmış veya bastırılmamış pamuk mendil (Yalnız kenarları makinede ajurlu olarak bastırılmış olanlar)	
433 den	Kenarları bastırılmış keten mendil	
567 den	Kopça, fermuar, dikiş yüksüğü, küpeler:	
539 dan	Makineli ustura	
601 a, b, c 602 603 604 606 den 607 a, b, h, v, z	Musiki aletleri	
630	Çakmaklar	
281 den	Plâstik mamûlât (Sabun kutusu, tarak, salata kapları gibi)	
440 - 449 dan	Ev işlerinde kullanılan kauçuktan mamûl eşya Ev şlerinde kullanılan elektrikli veya elektriksiz ahizeler (Buz dolabı, toz aspiratörü, ekmek kı-zartma aleti, ütü gibi) ve iki memleket yetkili makamlarınca ithal ve ihracına müsaade edilen diğer mallar.	

Türk Gümrük
Tarife No.

Malların isimleri

Florin olarak

Holanda'ya ihraç edilecek Türk malları listesi

Halı ve kilim,
Şarap
Sigara

Not : Bu listede sayılan gümrük tarife numaraları, hassaten karşılarında zikredilen mallar için tatbik olunacaklardır.

*Ankara, 6 Eylül 1949**

Bay Başkan,

Müzakereler esnasında iki memleketin Holanda'daki deniz inşaatına atfettikleri önemi müşahade ettik.

Bu vesile ile, size, Holanda'da deniz inşaat ve tamirat sahasının «Directoraat voor Scheepshouwen - Reparatie, Nassaulaan 13, La Haye» isimli bir merkez idarede teşkilâtlandırılmış bulunduğunu bildiririm.

Bu idare, Holanda Hükümeti tarafından tezgâhların çalışma kudretinin rasyonel bir taksimini teşkilâtlandırmak ve deniz siparişlerinin yerine getirilmesi için lüzumlu malzemeyi ilgililerin emrine vermekle yetkili kılınmıştır; bu hususta doğrudan doğruya veya kendisi tarafından tâyin edilmiş bir temsilci vasıtasıyla mukaveleler yapmaya da salâhiyetlidir.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı irca ederim Bay Başkan.

Ekselâns

Bay Faik Zihni Akdur
Büyük Elçi

Dışişleri Bakanlığı Umumi Kâtibi
Türk Heyeti Başkanı

Ankara

Holanda Heyeti Başkanı
J. Varekamp

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HOLANDA KIRALLIĞI ARASINDA ÖDEME ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile Holânda Hükümeti, Türkiye ile Florin sahası arasındaki ödemelerin düzenlenmesini kolaylaştırmak amacıyla, aşağıda yazılı hükümleri kararlaştırmışlardır:

Madde — 1.

Bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince Florin Sahasına ithal edilen veya edilecek olan Türk menşeli malların bedellerine ve bunlara müteferri masraflara ait ödemeler ile kambiyo kontrolü konusunda yürürlükte bulunan Holanda mevzuatına uygun olarak, Florin Sahasından Türkiye'ye yapılacak diğer her türlü ödemeler, Holânda Hükümeti adına hareket eden Nederlandsche Bank N. V. nezdinde vâkı tevdiatın mezkûr bankanın Türkiye Hükümeti adına hareket eden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına açtığı A. B. D. Dolârı ile tutulan hesaba geçirilmesi suretiyle tesviye edilecektir.

Yukarıda mezkûr hesap masraftan muaf ve faizsiz olacaktır.

Madde — 2.

Bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince Türkiye'ye ithal edilen veya edilecek olan Florin Sahası menşeli malların bedellerine ve bunlara müteferri masraflara ait ödemeler ile kambiyo kontrolü konusunda yürürlükte bulunan Türk mevzuatına uygun olarak Türkiye'den Florin Sahasına yapılacak diğer her türlü ödemeler 1 ne maddede derpiş edilen hesabın zimmetinden ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Nederlandsche Bank N. V.'ye göndereceği ödeme emirlerine dayanılarak yapılacaktır.

Madde — 3.

Nederlandsche Bank N. V.'nin tahsilât ihbarnameleri ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ödeme emirleri tahsilât gününde karşılıklı olarak bildirilecek ve bunlar hak sahiplerine ödemeler yapılmasını mümkün kılmak için lüzumlu bileümle izahatı havi bulunacaktır.

Madde — 4.

İlgililer tarafından yapılacak tevdiat ve hak sahiplerine yapılacak ödemeler iki memleketin her birinde kendi millî parasıyla icra edilecektir.

Türk liralарının A. B. D. dolârına ve A. B. D. dolârlarının Türk lirasına çevrilіşi Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının resmî kuru esası üzerinde yapılacaktır.

Florinlerin A. B. D. dolârına ve A. B. D. dolârlarının Florine çevrilіşi Nederlandsche Bank N. V.'nin resmî kuru esası üzerinden yapılacaktır.

Türk lirası veya Florin'den başka bir para ile muharrer alacaklar, bu paranın A. B. D. dolârına nazaran resmî paritesi esas tutularak A. B. D. dolârına çevrilecektir.

Madde — 5.

Birinci maddede derpiş edilen hesabın matlup veya zimmet bakiyesi 1 000 000 A. B. D. dolârını geçmediği müddetçe Türkiye'de ve Florin sahasında hak sahiplerine yapılacak ödemeler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Noderlândsche Bank N. V. tarafından, evvelki maddeler hükümlerine uygun olarak ve iki müessese arasında döviz satışına veya röpor muamelesine başvurulmaksızın, hemen icra edilecektir.

Yukarıda anılan hesabın matlup veya zimmet bakiyesi 1 000 000 A. B. D. dolârını aşacak olursa, borçlu taraf, gönderdiği ödeme emirlerinin veya tahsilât ihbarnamelerinin diğer memleketteki hak sahiplerine derhal ödenmesini sağlamak için, kısa vadeli röpor muamelelerine veya iki banka

arasında kararlaştırılacak bir dövizin kati olarak satışına başvurmak ihtiyarını haiz olacaktır. Rapor muamelelerinin müddeti, aşağıdaki 7 nei maddeye uygun olarak, iki müessese arasında mutabık kalınarak tespit edilecektir.

Madde — 6.

İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihte 1 nei maddede derpiş edilen hesap bir matlup veya zimmet bakiyesi gösterirse, borçlu taraf bu bakiyeyi dokuz ay zarfında alacaklı tarafa mal ihracı suretiyle tesviye edecektir.

İşbu dokuz aylık müddetin hitamında yukarıda anılan hesapta bir bakiye kalacak olursa, bu bakiye iki bankanın üzerinde mutabık kalacakları bir para ile alacaklı taraf lehine icra edilecek bir döviz transferi suretiyle tesviye edilecektir.

Madde — 7.

İşbu Anlaşmanın uygulanmasına müteallik teknik hususlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Mankası ile Nederlândsche Bank N. V. tarafından birlikte tesbit edilecektir.

Madde — 8.

İşbu Anlaşma imzası tarihinde yürürlüğe girecek ve bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşması ile aynı müddetle yürürlükte kalacaktır.

Ankara'da 6 Eylül 1949 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türk Hükümeti
adına
Z. Akdur

Holanda Hükümeti
adına
J. Varekamp

Ankara, 6 Eylül 1949

Bay Başkan,

Bugünkü tarihli Ödeme Anlaşmasına atfen, «Florin Sahası» nın Holanda, Endonezya, Holânda Güyanı ve Holânda Antillerini ihtiva ettiğini si-ze bildirmekle şeref kazanırım.

Bununla beraber Ödeme Anlaşmasının Endonezya ile ilgili hükümlerinin bu toprakların siyasi vaziyeti aydınlandığı zaman değiştirilmesi icabedecektir.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Başkan.

Ekselâns

Bay Faik Zihni Akdur
Büyük Elçi

Dışişleri Bakanlığı Umumî dâtibi
Türk Ticaret Heyeti Başkanı

Ankara

Holanda Heyeti Başkanı
J. Varekamp

Ankara, 6 Eylül 1949

Bay Başkan,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :
«Bugünkü tarihli Ödeme Anlaşmasına atfen, «Florin sahası»nın Holânda, Endonezyo, Holânda Güyanı ve Holânda Antillerini ihtiva ettiğini size bildirmekle şeref kazanırım.

Bununla beraber Ödeme Anlaşmasının Endonezya ile ilgili hükümlerinin bu toprakların siyasi vaziyeti aydınlandığı zaman değiştirilmesi icabedecektir.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Başkan.»

Yukardaki husus üzerinde Hükümetimin mutabık bulunduğunu size bildirmekle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Başkan.

Bay J. Varekamp

Holanda Maslâhatgüzarı

Holanda Heyeti Başkanı

Türk Heyeti Başkanı

Z. Akdur

Ankara

Ankara, 6 Eylül 1949

Bay Başkan,

Holanda ile Türkiye arasında bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasına atfen, mezkûr Anlaşmanın 1 ve 2 nci maddelerinde derpiş edilememiş mübadelelerine müteferri ödemeler dışında kalan başlıca cari ödemelerin aşağıda anılan işlemlerden mütevellit bulunduğunu size bildirmekle şeref kazanırım :

a) İki memleket arasında deniz, nehir, kara ve hava yoluyla yapılan bilûmum insan ve mal nakliyatına müteferri masraflar,

b) Yalnız dövizle ödenmesi gerekenler haricinde, Türkiye ve Florin Sahasından diğer bir memlekete doğru veya diğer bir memleketten Türkiye ve Florin Sahasına deniz, nehir, kara ve hava yoluyla yapılacak bilûmum insan ve mal nakliyatına müteferri masraflar,

c) Liman, antrepo, gümrükleme, aktarma, deniz nakliye acenteleri masrafları ve yakıtlar müstesna bilûmum iskele masrafları,

d) Sigorta ve reassürans prim ve tazminatı,

e) Komisyon, tellâliye, temsil ve banka komisyon ve masrafları,

f) Tahvil, imal ve tamir masrafları,

g) Üretler, maaşlar ve diğer istihkaklar,

h) Transit ticaretinden ileri gelen masraf ve kârlar,

i) İdare ve yaşama masrafları,

j) Seyahat, ikamet, tahsil ve hastane masrafları,

k) Kamu hizmetleri gider ve gelirleri (vergi, ceza vs.),

l) Aidat, abonman, ihtira beratları, lisanslar, imalât markaları, telif hakları ve diğer fikrî haklar, neşriyat,

m) Film gösterme hakları,

n) Konsolosluk hasılatı,

o) İki memleket yetkili makamları tarafından kabul edilecek diğer bilcümle ödemeler, bugün-

kü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasından anlaşılın mânada cari ödemeler telâkki olunacaktır.
Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Başkan.

Ekselâns

Bay Faik Zihni Akdur

Büyük Elçi

Dışışleri Bakanlığı Umumi Kâtibi

Türk Heyeti Başkanı

Ankara

Holânda Heyeti Başkanı

J. Varekamp

Ankara, 6 Eylül 1949

Bay Başkan,

Mefadı aşığıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldđımı bildirmekle şeref kazanırım:

«Holânda ile Türkiye arasında bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasına atfen, mezkûr Anlaşmanın 1 ve 2 nci maddelerinde derpiş edilen mal mübadelelerine müteferri ödemeler dışında kalan başlıca cari ödemelerin aşığıda anılan işlemlerden mütevellit bulunduğunu size bildirmekle şeref kazanırım:

- a) İki memleket arasında deniz, nehir, kara ve hava yoliyle yapılan bilûmum insan ve mal nakliyatına müteferri masraflar,
- b) Yalnız dövizle ödenmesi geekenler haricinde, Türkiye ve Florin sahasından diğer bir memlekete doğru veya diğer bir memlekettten Türkiye ve Florin sahasına deniz, nehir, kara ve hava yoliyle yapılacak bilûmum insan ve mal nakliyatına müteferri masraflar,
- c) Liman, antrepo gümrükleme, aktarma, deniz nakliye acenteleri masrafları ve yakıtlar müstesna bilûmum iskele masrafları,
- d) Sigorta ve reassürans prim ve tazminatı,
- e) Komisyon, tellâliye, temsil ve banka komisyon ve masrafları,
- f) Tahvil, imal ve tamir masrafları,
- g) Ücretler, maaşlar ve diğer istihkaklar,
- h) Transit ticaretinden ileri gelen masraf ve kârlar,
- i) İdare ve yaşama masrafları,
- j) Seyahat, ikamet, tahsil ve hastane masrafları,
- k) Kamu hizmetleri gider ve gelirleri (Vergi, ceza v.s.)
- l) Aidat, abonman, ihtira beratları, lisanslar, imalât markaları, telif hakları ve diğer fikrî haklar, neşriyat,

m) Film gösterme hakları,

n) Konsolosluk hasılatı,

o) İki memleket yetkili makamları tarafından kabul edilecek diğer bilcümle ödemeler, bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasından anlaşılın mânada cari ödemeler telâkki olunacaktır.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Başkan.»

Yukardaki husus üzerinde Hükümetimin mutabık bulunduğunu size bildirmekle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Başkan.

Bay J. Varekamp

Holanda Maslahatgüzarı

Holânda Heyeti Başkanı

Ankara

Türk Heyeti Başkanı

Z. Akdur

PROTOKOL

16 Ekim 1948 tarihinde bağtlanan Avrupa memleketleri arası Takas ve Ödeme Anlaşmasında tiraj haklarına mütaallik olarak derpiş edilen hükümlere uygun olarak iki Âkîd Taraf aşğıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasının yürürlükte bulunduğı müddet zarfında Türkiye lehine olarak Holanda üzerine tanınmış olan tiraj haklarının mevcut bakiyesi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ödeme emirlerinin yerine getirilmesi bakımından mezkûr Anlaşmanın 5 nci maddesinde derpiş edilen haddin yerine kaim olacaktır.

Tiraj haklarının mevcut bakiyesi 1 000 000 A. B. D. Dolârından az veya tamamıyla tükenmiş bulunursa, Ödeme Anlaşmasının 5 nci maddesinin tatbiki için yine aynı madde derpiş edilen had itibara alınacaktır.

İşbu protokol bugünkü tarihle Türkiye ile Holanda arasında imzalanan Ödeme Anlaşmasının ayrılmaz bir cüz'ü olup, aynı müddetle yürürlükte kalacaktır.

Ankara'da, 6 Eylül 1949 tarihinde fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türk Hükümeti Adına
Z. Akdur

Holanda Hükümeti Adına
J. Varekamp